

Text – vybrán z internetového zdroje:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095970013-chcete-me/11269-zvire-ve-znameni-krunyre/> + použita i videoukázka.

Samotné inkubaci vajec předchází kladení. Správná želví matka udělá dobrá vejce se správně silnou skořápkou. Většina druhů želv má vápenité skořápky, jen některé druhy vodních želv opatřují vejce pergamenovou, kožovitou skořápkou a vybírají správné místo vyhovující teplotně a vlhkostně, a ještě navíc je skvěle nakladou tak, aby byly uloženy v té správné hloubce, aby je nevyčenichal žádný predátor. Místo snůšky pak želva dokonale zamaskuje.

Obvykle poznáme, že samice nakladla vejce podle změny v chování. Některé samice jsou před samotným kladením velmi nervózní, pochodují po teráriu sem tam, dělají zkušební vrty. Tato činnost může trvat i více než tři týdny. Někdy snášení a výběr míst urychlíme pokropením. Některé samice si snůšku, nebo lépe řečeno místo kladení, ještě po několik dnů hlídají a odhánějí od něj jiné kladení chtivé matky.

Samice želvy mohutně vytvářejí obrovské kupy zeminy, listí a dalšího materiálu, do kterých pak vejce nakladou. Některé želví matky využívají krokodýlích snůškových kupek. Jiné želví druhy musí klást přímo do vody. Využívají jarního rozlivu řek do krajiny a odplouvají s potopou naklást do bahna vejce, která se postupně ve vysoušejícím se substrátu vyvíjejí a mláďata čekají ve vejcích na další rozvodnění toků.

Teprve když vejce znovu zaplaví voda, vejce pukají a osvobozené mládě vypluje přímo do toku řeky. Například u karetky novoguinejské i želvy batagurů, které jsou v lidské péči, musíme vejce hodit, ponořit do vody. Když nastane čas líhnutí, vejce praskne a mládě vypluje na hladinu poprvé se nadechnout vzduchu.

Mnoho druhů želv má teplotně určené pohlaví. To znamená, že pokud chceme stoprocentní samice nebo samce dáváme krajní možnosti teplot. Například u želv skalních „pečeme“ samice na 32 °C. Některé druhy želv s klimatem střídavým a houpavým v průběhu roku – ať už teplotně, nebo střídáním období sucha a dešťů – potřebují pro nastartování vývoje zárodků a správný průběh inkubace ukončený vylíhnutím životaschopných mláďat v průběhu inkubace hibernací vajec, nebo kolísání teplot, či „zasušení“ a při líhnutí naopak zkropení vodou. I velikost želvích snůšek se liší, a to nejen podle druhů, ale i podle velikosti a stáří samice.

Některé druhy kladou vícekrát do roka po jednom až dvou velkých vejcích, jiné tuto záležitost řeší podle hesla, že v množství je síla. Zkrátka strategie se různí. Největším počtem vajec se pyšní mořské želvy, nejplodnějším plazem celkově je kareta obrovská v Sarawaku (malajská část Bornea), která dokáže za jednu sezonu udělat až 11 snůšek, v každé přes 100 vajec. Celkově to tedy vychází na více než 1100 vajec během necelých 5 měsíců.

Pro začínajícího chovatele je dobré si pro běžné středomořské druhy želv navolit středovou teplotu mezi 26–29 °C, ovšem kluka, nebo holku poznáme až po pubertě. Pokud máme želvy z oblastí střídavých teplot doporučujeme pořídit vinotéku, kde si můžeme teplotu navolit na správné zachlazení vajec. U líhně není důležitý vzhled líhně – postačí polystyrenová krabice se šuplíčky a teplotní čidla, která nám teplotu ohlídají, a pro jistotu raději dvě, kdyby se jedno rozbilo.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095970013-chcete-me/11269-zvire-ve-znameni-krunyre/>

Vysvětlí tyto pojmy:

1. „inkubace“ –
2. „nevyčenichal žádný predátor“ –

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

3. „kladení chtivé matky“ –
4. „krajní možnosti teplot“ –
5. „samice pečeme na 32°C“ –

Vytvoř vlastní myšlenkovou mapu na téma želvy